

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

*Aske Hjarvard Raaschou, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri og Kristine Elisabeth Mulbjerg, Miljøstyrelsen*

Landbrugsaftalen

- ❑ Indgået den 4. oktober 2021 mellem regeringen (S) og V, DF, SF, RV, EL, K, NB, LA and KD.
- ❑ Forligskredsen træffer beslutning om implementeringen og følger udviklingen tæt.
- ❑ Med aftalen afsættes ca. 27 mia. kr. fra primært landbrugsstøtten til grønne indsatser i 2023-2027.
- ❑ Frivillige indsatser, teknologiudvikling og bindende mål er afgørende principper i aftalen.
- ❑ Landbrugsaftalen er et forlig, der udløber i 2030. Den samlede aftale skal genbesøges i 2023 eller 2024.

Landbrugsaftalens klimareduktioner

- ❑ Det bindende reduktionsmål efterlader en klimareduktionsmanko på ca. 4-6 mio. tons CO₂e i 2030.
- ❑ Bindende klimareduktionsmål for landbruget på 55 til 65 pct. i 2030 ift. 1990. Det svarer til en reduktion på mellem ca. 6 og 8 mio. tons CO₂e.
- ❑ Kobling til ekspertgruppen for grøn skattereform

Landbrugsaftalens klimareduktioner

7,4

mio. tons CO₂e reduktion i 2030

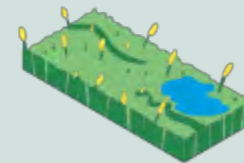
0,5

Tidligere besluttede tiltag
- FL20-21 og øvrige tiltag

1,9

Landbrugsaftalen
- kendte virkemidler

5

Landbrugsaftalen
- udviklingstiltag for
reduktionspotentialer

Vandmiljø

- ❑ Med aftalen iværksættes indsatser svarende til en reduktion af udledningen af kvælstof med ca. 10.800 tons i 2027. Kvælstofindsatsen baseres frivillighed.
- ❑ Der indføres en miljøgaranti
- ❑ Frem mod genbesøget i 2023 eller 24 gennemføres en second opinion af det faglige grundlag for opgørelsen af kvælstofindsatsen. Ved genbesøget træffes der beslutning om håndtering af manko.

Foto: Kristine Mulbjerg, Miljøstyrelsen

Organisering og initiativer

- ❑ En national styregruppe for udtagning af lavbundsjorder og de kollektive kvælstofvirkemidler (KL, L&F, DN, Klimaskovfonden og staten).
- ❑ En taskforce, der arbejder med problemhåndtering (SEGES, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Landbrugsstyrelsen, KL, L&F og ad hoc medlemmer)
- ❑ Der er nedsat en ekspertgruppe for udtagning af lavbundsjorder. anbefalinger fra ekspertgruppen kommer i 2023.
- ❑ Udtagningskonsulenter til at understøtte indsatsen
- ❑ Midler til at understøtte kommunernes faciliterende indsats

<https://lf.dk> > for-medlemmer > p-nyhedsbrev > klimar... ▾

Klimarådet: Det er muligt at tage 100.000 hektar kulstofrig ...

17. feb. 2021 — Udtagning af kulstofrige lavbundsjord fra landbrugsproduktion er et af de aller mest effektive klimatiltag, vi har i Danmark.

<https://effektivtlandbrug.landbrugnet.dk> > artikler > tema ▾

Nu skal 100.000 hektar lavbundsarealer findes

18. jul. 2022 — **100.000 hektar** lavbundsjord skal findes og udtages i forbindelse med den politiske aftale i efteråret 2021. Arkivfoto.

<https://www.alinget.dk> > miljø > artikel > seges-paa-in... ▾

Seges: På ingen måde urealistisk at udtage 100.000 hektar ...

24. feb. 2021 — Seges: På ingen måde urealistisk at udtage **100.000 hektar** lavbundsjord. Der er ingen tvivl om, at udvaskning af fosfor er et reelt problem, ...

<https://www.information.dk> > indland > 2022/05 > godt... ▾

Ikke godt nok: Regeringen er langt fra at leve op til klimaløfter ...

27. maj 2022 — Med det nuværende tempo når vi ikke målet om at udtage **100.000 hektar** lavbundsjord inden 2030, viser de seneste tal.

<https://www.dn.dk> > nyheder > dn-og-l-f-vil-sikre-100-... ▾

DN og L&F vil sikre 100.000 hektar ny natur

6. feb. 2019 — DN og L&F vil sikre **100.000 hektar** ny natur. Nyt fælles udspil fra landbrugets og naturens største interesseorganisationer skal sikre bedre ...

Svært at nå mål om lavbundsjord

 TV 2 News Nyhederne 19.00, 4/9 2022, 628 ord

Aktører: Jørgen Eivind Olesen, Aarhus Universitet Rasmus Prehn, Landbrugsminister Jakob Ellemann-Jensen, Venstre

‘VOS’erne’ og en statslig indgang.

- ❑ Vandoplandsstyregrupperne (VOS’erne) er forskellige i karakter og indsatsbehov.
- ❑ Den lokale organisering sker lokalt. Med understøttelse fra nationalt hold.
- ❑ Skifte i fokus fra kvælstof til klima og kvælstof.
- ❑ Der arbejdes med at skabe én fælles indgang (udtagning.dk)

Foto: Kristine Mulbjerg, Miljøstyrelsen

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **Konkrete projekter:**
 - 20 mio. kr. puljen
 - Online-VOP
 - Screeningsværktøj

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **20 mio. kr. puljen**
 - **Landbrugsaftalen 2021: ”... 20 mio. kr. udmøntes til understøttelse af kommunernes faciliterende rolle til indsatsen for udtagning af lavbundsjorder og de kollektive virkemidler”**
 - **Ny tilskudsordning til VOS’erne**

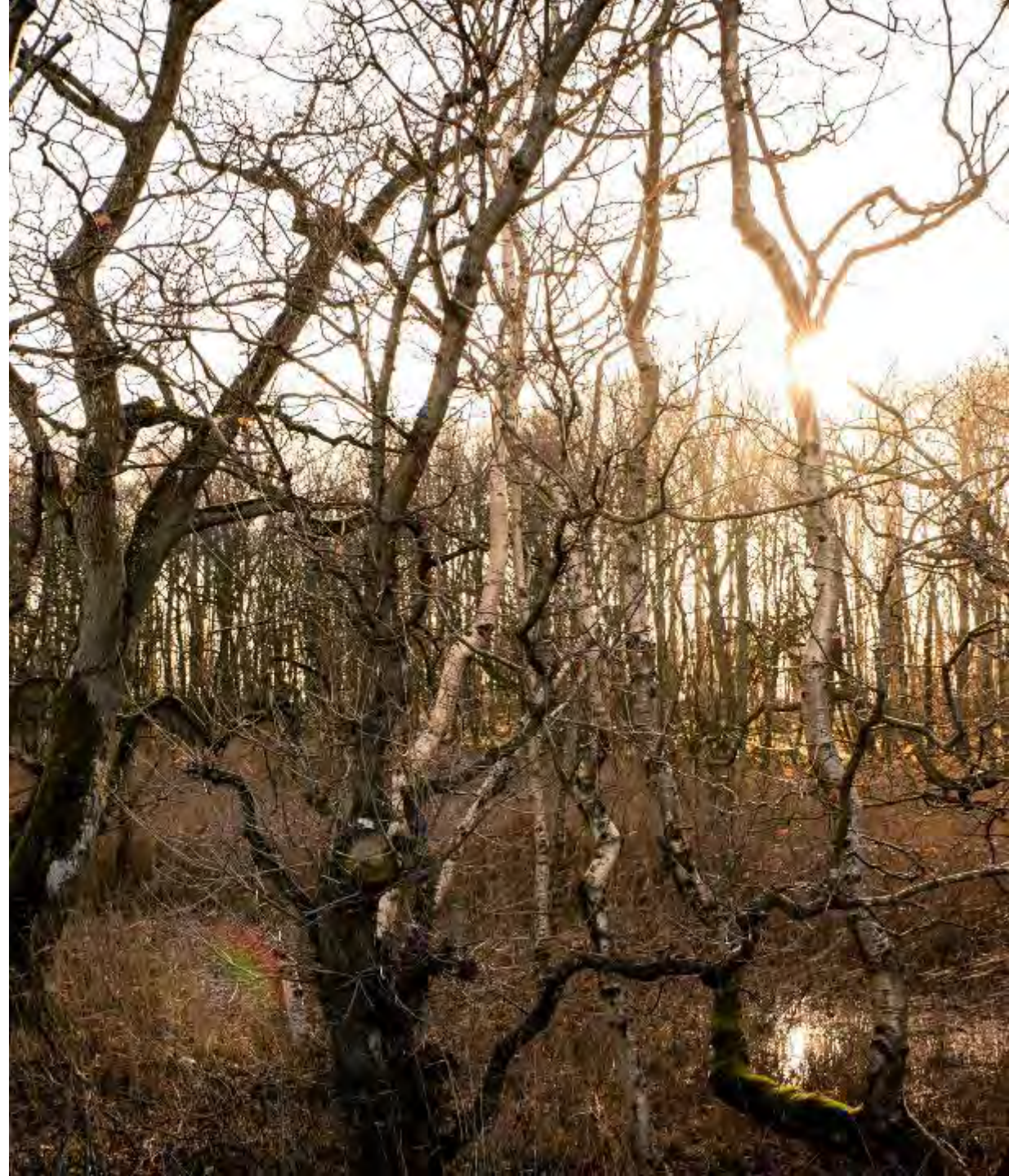
Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **20 mio. kr. puljen**
- Formålet er at styrke VOS'ernes rolle i et samlet udtagningssetup, for effektiv udtagning af landbrugsjord på tværs af hovedaktørerne i det respektive hovedvandopland og på tværs af virkemiddeltyper, for at reducere CO2- og kvælstofudledning.
- Tilskuddet har til formål at understøtte kapacitetsopbygning til og/eller videreudvikling af VOS'ernes/kommunernes indsats i udtagning af lavbundsjord og de kollektive virkemidler gennem samarbejde og aktiviteter på tværs af hovedaktører og virkemiddeltyper.

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **20 mio. kr. puljen**
 - Under udvikling og opsætning
 - Samarbejde mellem KL, FVM, MIM, LBST og MST
 - Administreres af MST
 - Prioritering pba. indsatsbehov på tværs af kvælstof og CO2
 - Forventes at åbne Q2 2023

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **Online-VOP**
 - **Nyt digitalt styrings- og planlægningsværktøj**
 - **Formål:**
 - **Understøtte den samlede udtagningsindsats**
 - **Skabe overblik over muligheder, status og fremdrift**
 - **Øge transparens**
 - **Understøtte samarbejdet mellem aktører**

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **Online-VOP**
 - **GIS-baseret**
 - **Rollestyring (login kræves)**
 - **1. version målrettet LDP-ordningerne**
 - **Forventes klar Q1-2 2023**
 - **Fremtiden:**
 - **Samlet udtagningsindsats**
 - **Bredt brugerfelt**
 - **Integration med Klima-Lavbundskortet/Screeningskortet**

Nye statslige initiativer til styrkelse af den lokalt baserede tilgang

- **Screeningsværktøjet**
 - Videreudvikling af Klima-Lavbundskortet (klimalavbund.dk)
 - Screening af arealer på tværs af ordninger
 - Udvikles i samarbejde mellem LBST og MST
 - Forventes klar i Q1 2023
 - Fremtiden:
 - Integration med Online-VOP
 - Flere ordninger

Spørgsmål?

